

af Fridøgnen. Bageriarbejderne er altsaa optagne af deres Arbejde paa den Tid, hvor andre Mennesker kan dyrke de Kulturgoder, jeg før omtalte, og det er et stort Offer, de her bringer.

Det lod til paa det ærede Medlem, som om det slet ikke var uheldigt for Lærlingene at arbejde i Bagerifaget, og han polemiserede, saa vidt jeg forstod ham, meget skarpt mod Fabrikinspektørens Udtalelser. Jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det allerede er lovfæstet, nemlig i Fabrikloven, at unge Mennesker ikke maa beskæftiges ved Natarbejde i de under Fabriktilsynet hørende Virksomheder. Der er det altsaa pure forbudt, og selvfølgelig har den lovgivende Forsamling haft en Hensigt dermed; og denne Hensigt har ikke været nogen anden end at fastslaa det uheldige i, at unge Mennesker beskæftiges om Natten, for paa den Tid skal de have fri, og paa den Tid skal de sove. Det ærede Medlem udtalte, at naar $\frac{5}{6}$ af Bagerimestrene ikke har Natarbejde, saa viser dette, at det ikke er noget, de absolut vil have, men kun hvor Forholdene nødvendiggøre det, kræver man Natarbejde. Det ligger da nær at spørge: Hvilke Forhold er det, der absolut nødvendiggør dette Natarbejde? Thi naar langt, langt den største Del af vort Lands Befolkning ikke trænger til dette Natarbejdes Opretholdelse, hvad skulde saa fremtvinge Nødvendigheden for en ganske lille Brøkdæl af Befolkningen i vort Land af at opretholde det? Jeg skulde dog mene, at Hensynet til Befolkningen som Helhed er det eneste, der skal kunne skabe en Nødvendighed paa dette Omraade. Naar ikke Samfundsnødvendigheden byder det, skal man ikke forlange, at Arbejderne eller at Borgerne i det hele taget skal ofre deres Nattesøvn til et Arbejde, der kan udføres om Dagen. Det ærede Medlem talte om, at hvis Natarbejde blev afskaffet, vilde de smaa Bedrifter blive opslugt af de større. Er nu det ærede Medlem saa ganske sikker paa, at dette vil finde Sted? Mon der vil finde en større Opslugning Sted paa Grund deraf, end der ellers finder Sted? Aar efter Aar bliver adskillige Smaavirksomheder opslugt af de store Bedrifter uden en saadan Aarsag, og det ærede Medlem skylder virkelig Beviset for, at noget saadant vil finde Sted i højere Grad, fordi Natarbejdet afskaffes.

Det ærede Medlem havde intet at indvende imod, at man begyndte med

Bogtrykkerfaget. Det ærede Medlem har altsaa intet imod, at man i den lovgivende Forsamling principielt beskæftiger sig med Spørgsmaalet om at forbyde Natarbejde i visse Virksomheder, og det var altsaa den første Skranke, der blev brudt. Men det forekommer mig at være et meget svagt Standpunkt at indtage, at det ærede Medlem mener, at man ikke netop skal begynde i det Fag, som han selv tilhører, medens man udmærket godt kunde begynde i andre Fag.

Det ærede Medlem havde en hel Pose fuld af Betæneligheder, og de var tilsyneladende meget store. Jeg kom derved uvilkaarlig til at mindes det ærede Medlems egne Ord om Præsten og Menigheden, som jeg tænkte, at man netop kunde anvende paa det ærede Medlems store Pose fuld af Betæneligheder. Jeg synes ikke, det ærede Medlem skulde være med til at prøve paa at feje et Lovforslag som dette af Bordet. Det vil dog ikke lykkes, i alt Fald ikke i Længden. For skulde Forslaget ikke blive gennemført nu, kan det ærede Medlem være sikker paa, at det kommer igen og ikke lader sig fejebort. I Stedet for at lade sig trække med til saadanne Foranstaltninger vilde det være klogt selv frivillig at gaa med til dem og søge at fjerne de Vanskeligheder, der mulig kan være her som i ethvert Tilfælde, hvor der gribes ind i det tilvante Liv. Jeg vil sige Tak til den højtærede Minister for hans Tilsagn om at fortsætte paa den betraaede Bane med Hensyn til at forbyde Natarbejde og i Særdeleshed for hans Løfte om, at noget af det første, der skal komme under Overvejelse, skal blive Forholdene i Bogtrykkerfaget — der trænges saa vist ogsaa til det i betydelig Grad.

P. Christensen: Den stærke Tagen Afstand fra det foreliggende Lovforslag, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Pitzner) gjorde sig til Talsmand for, foranlediger mig til ganske kort at gøre den modsatte Anskuelse gældende, idet jeg ud fra mine Erfaringer og mit Kendskab til Forholdene ved et af de Foretagender, som jeg gennem 12 Aar har haft Ledelsen af, kan dokumentere, at Natarbejdets Afskaffelse ikke i mindste Maade har generet denne Virksomheds Drift, men tværtimod har været til Gavn og Behagelighed baade for Virksomheden og for de paagældende Bagersvende og heller ikke paa nogen Maade har været generende i Konkurrencen med ærede